

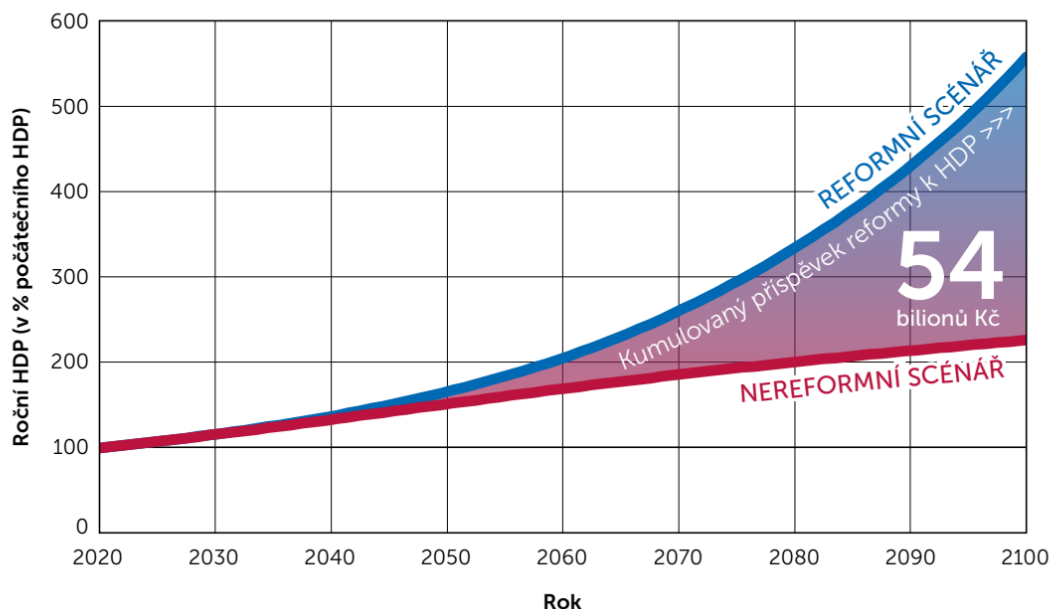
5,5 násobek dnešního HDP. Studie think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR vyčísluje, co by mohly v dlouhodobějším horizontu Česku přinést investice do vyšší kvality práce učitelů

Praha, 6. 6. 2019 – Kvalitní školství je klíčovým předpokladem budoucího ekonomického a společenského rozvoje každé země. Klíčovou roli zde hraje kvalita práce učitelů. Pokud by do této kvality Česká republika začala více investovat, mohla by v horizontu 80 let dosáhnout ekonomické úrovně Německa. Pro občany Česka by to znamenalo výrazně vyšší reálné platy, vyšší kvalitu veřejných služeb a výrazně vyšší kvalitu života. Studie ukazuje, že kumulovaný příspěvek optimistického reformního scénáře k HDP by v roce 2100 mohl dosáhnout obrovských 54 bilionů korun. Výraznější ekonomické dopady by začaly být patrné po 30 letech. Znatelné zlepšení patnáctiletých žáků v mezinárodním šetření PISA by se projevilo už po deseti letech.

Studie think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. pracuje s několika hypotetickými, ale implementačně realistickými scénáři budoucího vývoje kvality práce českých učitelů. Pokud nic neuděláme, ekonomický výkon Česka se do roku 2100 pouze zhruba zdvojnásobí. Vyšší investice do kvality práce učitelů však mají potenciál zvýšit HDP až na 5,5 násobek. „To by umožnilo výrazné přiblížení se například ekonomickému výkonu na hlavu Německa a samozřejmě znamenalo výrazně vyšší reálné platy, vyšší kvalitu veřejných služeb a kvality života“, říká spoluautorka studie Jana Krajčová. A znatelné zlepšení výsledků žáků lze očekávat dokonce již v horizontu prvního desetiletí. Například vzdělanostní náskok finských patnáctiletých žáků v mezinárodním šetření přírodovědné a matematické gramotnosti PISA má Česko potenciál stáhnout za dekádu o čtvrtinu až polovinu, podle razance investic.

„Časový horizont příčin a následků ve školství a vzdělávání se neměří na měsíce ani roky, ale na dlouhá desetiletí. První viditelné ekonomické přínosy se mohou projevit až v horizontu 30 let a více. V dlouhém časovém horizontu jsou však přínosy obrovské. Může však být, že společnost význam kvalitního vzdělání a investic do vzdělání podceňuje,“ doplňuje druhý z autorů ekonomické studie, Daniel Münich z think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i.

Co mohou Česku ekonomicky přinést investice do vyšší kvality práce učitelů

Zdroj: Studie Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky, studie IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i., květen 2019

„Inspirací pro Česko může být právě Finsko, kde se rozhodli do vzdělávání více investovat již před více než 40 lety a dnes sklízí plody,“ doplňuje Martin Kozel z organizace Učitel naživo, která se zabývá vývojem, ověřováním a šířením modelů vzdělávání budoucích učitelů a která na přípravě studie spolupracovala.

Vzdělávání budoucích učitelů

„Data potvrzují, že jednou z nejefektivnějších cest, jak zvyšovat kvalitu školství, jsou investice do přípravy budoucích učitelů,“ vysvětluje Martin Kozel z Učitele naživo. „Jde o investici do lidí, kteří do profese teprve nastoupí a mají celý svůj profesní život před sebou. Oproti lidem, kteří jsou již v praxi, mají daleko více času na to se vzdělávat – množství času, který stráví student svou přípravou, odpovídá množství času, který stráví učitel vzděláváním se za chodu za 50 let. Koneckonců, od toho tu profesní příprava je,“ doplňuje Martin Kozel.

Kvalita práce učitelů se odvíjí nejenom od kvality jejich počáteční přípravy a dalšího vzdělávání, ale i od finanční a nefinanční atraktivity učitelské profese. Vyšší atraktivita učitelské profese než dosud by zajistila zájem nejlepších a nejnadanějších o přípravu na učitelskou profesi a umožnila by jejich mnohem náročnější výběr a udržení v profesi.

Problematikou nákladnosti platů učitelů z retrospektivního pohledu se nedávno zabýval analytik České spořitelny Michal Skořepa ve studii věnované dluhu vůči českým učitelům: „Finanční dluh vůči českým učitelům za posledních 25 let je obrovský a ze srovnání obou studií jednoznačně vyplývá, že by se taková investice české ekonomice v dlouhodobém období jednoznačně vyplatila.“

Studie je volně ke stažení na webových stránkách <https://idea.cerge-ei.cz/publikace>.

Kontakt pro média:

Daniel Münich, spoluautor studie
výkonný ředitel IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR
E-mail: daniel.munich@cerge-ei.cz
Tel.: 736 607 705
<https://idea.cerge-ei.cz/>
<https://www.facebook.com/ideacerge/>
[https://twitter.com/IDEA ThinkTank](https://twitter.com/IDEA_ThinkTank)

IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i.

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Národohospodářského ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

Učitel naživo, z. ú.

Učitel naživo, z. ú. vytváří a šíří programy na přípravu a rozvoj učitelů a ředitelů škol. Věříme, že jedině kvalitně připravení a motivovaní učitelé a ředitelé mohou naplno rozvinout potenciál dětí. Výcvik Učitel naživo proto umožňuje absolventům jakéhokoliv magisterského programu získat kvalifikaci - pedagogické minimum - prostřednictvím intenzivní praxe a podpory. V srpnu 2019 odstartuje výcvik pro ředitele a vedení škol Ředitel naživo. Na přípravě a realizaci našich programů spolupracujeme s řadou škol, neziskových organizací, veřejných institucí a vysokých škol.

Nadace České spořitelny

V oblasti vzdělávání směřuje podpora Nadace mimo jiné k rozvoji profesní přípravy českých učitelů a jejich dalšího růstu, tedy například k organizacím Učitel naživo a Elixír do škol, které vznikly původně jako nadační programy a v roce 2018 se osamostatnily. Nadace stála u vzniku společnosti H-Mat s cílem rozvoje matematické gramotnosti prostřednictvím Hejného metody. Dlouhodobě podporuje významné hráče na poli vzdělávání, jako je například EDUin, Step by Step, ČOSIV a další. Je spoluzakladatelem Nadačního fondu Eduzměna.